

had five. Despite no patients used sertindole for same duration, at the end of treatment period none of the patients had a score of six or seven. Two of the patients had a score of five, six of them had four, two of them had three, three of them had three of them, and four of them had a score of one. Mostly seen side effects were insomnia, nausea, and headache. None of the

patients had a QTc prolongation over 500 ms. **Discussion:** Sertindole a new antipsychotic agent in our country despite its widespread usage in Europe, might be a good treatment choice in schizophrenia and schizoaffective disorder.

Key words: Schizophrenia, sertindole, schizoaffective disorder

Kaynaklar/References

1. Lewis R, Bagnall AM, Leitner M. Sertindole for schizophrenia. *Cochrane Database Syst Rev* 2005; 20:CD001715.
2. Perquin L, Steinert T. A review of the efficacy, tolerability and safety of sertindole in clinical trials. *CNS Drugs* 2004; 18:19-30.

İki uçlu bozuklukta lipit döngüselliği / *Seasonal variation of blood lipid levels in bipolar disorder*

Kürşat ALTINBAŞ, E.Timuçin ORAL, Bakırköy Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Hastanesi, İstanbul
E-mail: kursataltinbas@yahoo.com

Amaç: Serum lipit düzeyinin psikiyatrik bozukluklardaki rolü uzun yillardır araştırılmaktadır. Anksiyete bozuklukları, depresyon ve şizofreni gibi birçok psikiyatrik bozuklukta serum lipit düzeyleri araştırılmış; intihar girişimi ve saldırganlıkla ilişkisi sorgulanmıştır.¹ Özellikle duygudurum bozuklukları ile kan lipit düzeyleri ilişkisi çalışılmış ve mevsim değişikliklerinde güneş ışığı, sirkadiyen ritm değişikliklerinin bozukluğun ortaya çıkışında önemli olabileceği öne sürülmüştür.^{2,3} Buradan hareketle biz de bu çalışma ile iki uçlu bozukluk hastalarında kan lipit düzeyinin mevsimsel döngüselliğini sorgulamayı amaçladık. **Yöntem:** İki uçlu bozukluk tanısıyla Raşit Tahsin Duygudurum Merkezi'nde izlenmekte olan hastaların ve kontrol gurubunun 12 saatlik açlık sonrası, yaz ve kış mevsimlerinin ikinci yarısında (Yaz: 15 Temmuz-1 Eylül, Kış: 15 Ocak-1 Mart) kan lipit düzeyi ölçülmüştür. Elde edilen veriler SPSS 16 versiyonuna girileerek tanımlayıcı istatistik yapılmış; kan lipit düzeyindeki değişkenlik eşleştirilmiş grupların t testi ile değerlendirilmiştir. **Sonuçlar:** Kontrol gurubunun ve iki uçlu hastaların kan lipit düzeyi karşılaştırıldığında, hem yaz, hem de kış mevsiminde kontrol grubunda kan kolesterol düzeyinin anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptandı. Ayrıca yalnız kış mevsiminde iki uçlu hastalara

göre kontrol gurubunda kan LDL düzeyleri de anlamlı düzeyde yüksekti. Kan trigliserit düzeyi hem yaz, hem de kış mevsiminde iki uçlu hastalarda daha yüksek olmasına karşın, bu yükseklik istatistiksel olarak anlamlı değildi. Kan lipit düzeyinin mevsimsel değişimi değerlendirildiğinde, kontrol gurubunun yaz-kış mevsimlerindeki lipit değişiminin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görüldü. İki uçlu hastaların kış aylarındaki kan trigliserit ve kolesterol düzeyleri daha yüksek olup HDL ve LDL düzeyleri düşük bulundu. Yalnız trigliserit düzeyindeki değişikliğin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görüldü. **Tartışma:** Literatürde genel popülasyonda kan kolesterol düzeyinin mevsimsel döngüselliğin gösterdiği belirtilmişken, trigliserit düzeyindeki değişimin yalnız kadınlarda görüldüğü öne sürülmüştür.⁴ Kan trigliserit düzeyinin iki uçlu hastalarda kış mevsiminde daha yüksek olması, yaz mevsiminde sıcaklığın artması ve/veya fiziksel aktiviteye bağlı olarak interstisiyel alandaki sıvının intravasküler alana geçmesiyle oluşan hemodilüsyon ile açıklanabilir.⁵ Ancak bu değişikliğin bozukluğun doğası ile ilişkisini açıklamak için daha kapsamlı izlem çalışmaları gerekmektedir.

Anahtar sözcükler: Lipitler, döngüselliğ, bipolar bozukluk

Seasonal variation of blood lipid levels in bipolar disorder

Objective: Association between seasonal variation of blood lipid levels and psychiatric disorders has been studied during the past half century. Possible impact of blood lipid levels on anxiety disorders, depression and schizophrenia were evaluated, also for suicide and aggression.¹ Particularly, the relationship between seasonal changes in blood lipids and mood disorders was evaluated and it was suggested that seasonal variation is related to changes in temperature, exposure to daylight and various other mechanisms that could be related to etiology of mood disorders.^{2,3} The aim of this study is to evaluate seasonal lipid variation in bipolar patients comparing with the control group. **Methods:** Blood lipids levels of patients who are followed up in Raşit Tahsin Mood Disorders Outpatient Unit with bipolar disorder diagnosis and control group were measured after 12

Anatolian Journal of Psychiatry 2009; 10(Suppl.1):S64

hours fasting during the second part of summer (15 July-1 September) and winter (15 January-1 March). Statistical analysis was performed with the Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 16 for Windows and groups were compared with paired-samples t test. **Results:** Blood cholesterol levels were higher in control group comparing with the bipolar patients in the summer and winter; also, LDL levels were higher just for winter. Blood triglyceride levels were higher in bipolar patients but the difference was not statistically significant. Seasonal variation of blood lipids was not statistically significant in the control group although, blood triglyceride changes between summer and winter was statistically significant in patient group. However, blood triglyceride and cholesterol levels were higher but LDL and HDL levels were lower in bipolar patients during winter comparing with the

Poster bildiriler / Poster presentations S65

summer measurements. **Discussion:** Currently, there is not any study, which evaluates blood lipid seasonality in bipolar patients. In literature, it was suggested that blood cholesterol levels vary between seasons in general population but seasonal variation in blood triglyceride levels were statistically significant just for females.⁴ Seasonal changes in blood triglyceride levels for

bipolar patients might be related with intravascular hemodilution caused by physical exercise and high temperature in the summer.⁵ Controlled long-term follow up studies are required to explain the seasonality of blood lipid levels and possible relationship with the etiology of illness.

Key words: lipids, seasonality, bipolar disorder

Kaynaklar/References

1. Boston PF, Dursun SM, Reveley MA. Cholesterol and mental disorder. *Br J Psychiatry* 1996; 169:682-689.
2. Gabriel A. Changes in plasma cholesterol in mood disorder patients: does treatment make a difference? *J Affect Disord* 2007; 99:273-278.
3. Deltito JA, Moline M, Pollak C, Martin LY, Maremmani I. Effects of phototherapy on non-seasonal unipolar and bipolar depressive spectrum disorders. *J Affect Disord* 1991; 23:231-237.
4. Ockene IS, Chiriboga DE, Stanek EJ 3rd, Harmatz MG, Nicolosi R, Saperia G, et al. Seasonal variation in serum cholesterol levels: treatment implications and possible mechanisms. *Arch Intern Med* 2004; 164:863-870.
5. Maw GJ, Mackenzie IL, Taylor NA. Can skin temperature manipulation, with minimal core temperature change, influence plasma volume in resting humans? *Eur J Appl Physiol* 2000; 81:159-162.

Lityumda kış indirimi: Mevsimsel döngüselliğin önemi / Winter sale for lithium levels: Importance of seasonality

Kürşat ALTINBAŞ, E. Timuçin ORAL, Bakırköy Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Hastanesi, İstanbul
E-mail: kursataltinbas@yahoo.com

Amaç: Lityum, iki uçu bozukluk tedavisinde en etkili tedavi seçeneklerinin başında gelmektedir. Lityumun dar terapötik aralığı nedeniyle, tedavi sırasında dikkatle izlenmelidir.¹ Kan lityum düzeyinin mevsim değişikliklerinden etkilendiği farklı ülkelerde yapılan çalışmalarda gösterilmiştir.^{2,3} İki uçu bozukluk hastalarının mevsim değişik-

liklerinden etkilenebildiği ve bir kısmının bu nedenle hastalandığı da göz önünde bulundurulduğunda, lityum kan düzeyinin dikkatle izlenmesinin önemi bir kat daha artmaktadır. Buradan hareketle, bu çalışma ile lityumun yaz ve kış mevsimindeki kan düzeyini karşılaşmayı amaçladık. **Yöntem:** Bakırköy Ruh Sağlığı ve